

Zekât ve Zikrin Önemi

Euzubillahimineşşeytanirracim Bismillahirrahmanirrahim.

el-Hamdülillahi Rabbil alemine hamden kesiran tayyiben mübareken fih. Ala külli halin ve fi küllü Hin. Vesselatu vesselamu Ala seyyidil evveline vel ahirin. Ve şefiil müznibin muhammedinil Mustafa. Ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebihu bi ihsanin ila yevmil ceza.

Emma ba'dü fa'lemu eyyühel ihvan fe inne efdalel hadisi kitabullah. Ve efdalel hedyü hedyi seyyidinal muhammedin sallallahu aleyhi vesellem. Ve şerral umurui muhdesatüha ve külle muhdesetin bidah.ve külle bidatin dalaleh ve külle dalaletin ve sahibeha finnar. Ve bissenedil muttasılı ilennebiyyi Muhammed'in Sallallahü Aleyhi ve Sellem'e ennehu kal

Sadaka Resulullah Fi ma kal ev kemâ kâl.

Çok Aziz sevgili ve değerli kardeşlerim!

Allahu Teâlâ Hazretleri Cuma gecesini cümlemiz hakkında hayırlı eylesin. Sizleri dünya ve âhiretin hayırlarına erdirdin. Rızasına

vâsıl eylesin, cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

Sözlerin en doğrusu ve en güzeli Allah'ın kelamı Kur'ân-ı Ker'im'dir. İnsanoğlunun beşeri sözlerinin en güzeli, en tatlısı, en doğrusu hiç şüphe yok ki Seyyid'ül Ekber ve Ekberul Vera Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in sözleridir. Çünkü o

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾

*Ve mâ yantiku ani'l-hevâ in hüve illâ vahyün yûhâ.*¹ Kendi keyfinden, hevasından konuşmaz. Allahu Teâlâ Hazretlerinin ilhamı ile doğruyu söyler. Sözü güzel, sükûtu güzel, hali güzel her şeyi güzel olan Muhammed'dir. Adı güzel, kendi güzel Muhammed'dir. *Sallallahu aleyhi ve sahbihi ve men tebiahu bi ihhsanin ecmain.*

Bu güzel mübarek günde o güzel mübarek Peygamber Efendimiz'in sözlerini okumakla günümüzü değerlendirmek istiyoruz. Bu sözlerin, bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlama-

¹ 59/Necm, 3-4

dan önce başta serverimiz, rehberimiz Muhammed Mustafa Efendimiz Hazretlerinin rûhi pâkine bizlerden bu geceden bir âcizâne, nâcizâne, aşıkâne, sadıkâne, hediye-i Kur'aniye olsun diye. Ve onun âline, ashabına, etbâna, ahabına, ihvanına, hülafasına, verese-i nebî olan evliyâullah büyüklerimizin, mürşid-i kamillerimizin meşayih-i turuk-u aliyemizin ervâhı tayyibelerine, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Ali Murtaza Efendimiz'den Seyyid Muhammed Bursevî Efendimiz Hazretlerine kadar tarih boyunca yaşamış, irşat vazifesini görmüş, mübarek kamil büyüklerimizin evliyâullah ve sairlerin ruhuna, şu Ankara'mızın medâr-ı iftiharî olan Hacı Bayrâm-ı Velî Hazretlerinin, Hüseyin Gazi hazretlerinin ve diğer evliyâullahın, salihlerin, şehitlerin, gazilerin hayır hasenât sahiplerinin ruhlarına hediye olsun diye, ve bu mübarek Cuma gecesinde Allah'ın evlerinden bir ev, Allah'ın mescitlerinden bir mescid olan bu güzel binaya büyutullahi teala hadis dinlemek için tek tek gelmiş olan siz kıymetli kardeşlerimiz âhirete göçmüş bütün müslüman geçmişlerin ruhlarına birer hediye-i Kur'aniye olsun diye, ruhları şâd olsun kabirleri nur dolsun diye nurları feyizleri artsın

diye, memnun ve mesut olsunlar diye, bir de Rabbimiz bizi Resûlullah Efendimiz'in yolunda yürütsün, Kur'ân-ı Kerîm yolunda yürütsün, hakkı hak olarak görüp ona uymayı nasip etsin diye, bâtılı bÂtıl olarak anlayıp görüp bizleri ondan korunmayı nasip etsin diye, tevîkîni bizlere refîk etsin de biz de Allah'ın rızasına, rahmetine erelim diye bir Fatiha, üç İhlâs şerîf okuyup öyle başlayalım.

Gümüshanevî Efendimizin derlemiş olduğu *Râmûzü'l Ehâdis* kitabımızın 374. sayfasında ikinci hadîs-i şerîfi okumaktan başladık. Ubadet b. Essâmi *radiyallahu anh* hazretlerinden rivayet olunmuştur. Allah şefaatine erdirsin.

a. Karada ve Denizde Malın Telef Olması Zekatın Verilmemesinden Dolayıdır

Dikkatlice dinleyelim, ibret alalım. Bu şekilde hareket edelim, amel edelim. Efendimiz'in yaptığı her hareketi başımızın tacı gibi uygulayalım. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

«مَا تَلَفَ مَالٌ فِي بَرٍّ وَلَا بَحْرٍ إِلَّا بِمَنْعِ الزَّكَاةِ،
فَحَرِّزُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ، وَدَاوُوا مَرْضَاكُمْ
بِالصَّدَقَةِ، وَادْفَعُوا عَنْكُمْ طَوَارِقَ الْبَلَاءِ
بِالدُّعَاءِ، فَإِنَّ الدُّعَاءَ يَنْفَعُ مِمَّا نَزَلَ وَمِمَّا لَمْ
(يَكْشِفُهُ، وَمَا لَمْ يَنْزَلْ يَحْبِسُهُ. ² يَنْزَلُ: مَا نَزَلَ)
طب، کر، عَنِ عِبَادَةِ.»

illâ bi-men'i'z-zekâtiFe inne'd-duâe

Mâ telife mâlün fî berrin ve lâ bahrin. Ka-
rada ve denizde bir mal telef olmaz. Zekâtın
verilmemesinden, o malın sahibi o zekâtı tam
vermediğinden telef olur mal. Başka bir se-
bepten olmaz. Ancak o sebepten olur.

Demek ki fukaraya karşı zekât verme du-
rumunda olan müslümanlar çok güzel bir iba-
det yapıyor, malının bir kısmını hayra veriyor.
Fukaraya verirken zekâtı, vermekte cimrilik
yapmayacak. Eğer bir insan zekât verecek du-

(2) قوله: «مَا نَزَلَ» كَذَا عِنْدَ الْكَلِّ، وَعِنْدَ أُض: «مِمَّا نَزَلَ».

rumda da zekât vermiyorsa o kişi nedir dinî bakımından? Cimridir, bahildir. Neden? Kendinin olmayan malı vermiyor. Başkasının olan malı kendi malının arasına katıyor. Onların hakkını vermiyor.

Müslümanların mallarında dilencilerin, mahrum insanların, mazlum, fakir kimselerin malum hakkı var. Nedir o malum hak? Zekât. Zenginin malında fakirin Allah tarafından tayin edilmiş bir hakkı var. Ben bu malı ticaret yaptım kazandım. Nereden fakirin hakkı oluyor. Ticaret yaptın ama sana müşteri gönderen, sıhhati veren, kazancı nasip eden Allah... Birçok tüccar... Ziyadeten de seni zengin yapan, kâr ettiren Allah; fakirin hakkını senin kazancının içinde korumuş. Sen onu kazanınca bileceksin ki bu paranın kırkta biri benim değil, fakirin. Allah benim elimle kazandığımı o kazanamayan fakire vermemi istiyor. Sana birisi İstanbul'dan gelirken bir zarfın içinde emanet verse; "Bunun içinde şu kadar para var, Ankara'daki falanca kardeşime ne olur ver. Sen gidiyorsun, postayla göndermeyeyim, posta masrafı olmasın, havale masrafı olmasın, sen götür ver." dese cebine koyar mısın? Onu tutar mısın, kendi parasına katar

mısın, üstüne yatar mısın? Olur mu öyle şey, müslümana yakışır mı? Yakışmaz. Yok hocam, yapar mıyım! Tevbe estağfirullah, ben haram yemem. Başkasının hakkını, parasını yemem.

Senin malının içinde fakirin hakkı var. Ne kadar var? Bunu ilmihal kitapları geniş geniş yazmış. Din adamları demiş ki; paranın kırkta biri yani %2 buçuğu fakirin. 1 milyon lira kazandın, o zaman bir milyon liranın fukaraya dağıtacaksın. Kalp kırmadan vereceksin. Caka satarak mı dağıtacaksın, başına kakarak mı dağıtacaksın! "Al bunu, sana zekâtı veriyorum, gel buraya Ahmet efendi! Al götür çoluk çocuğunla ye..." diye minnet ede ede, üzerek mi vereceksin zekâtı! Hayır. Bu benim malım, param değil. Onunki gibi vereceksin, tevazu ile üzmeden, kibarca vereceksin. Zayıf olarak kalp kırmadan, sessiz, göstermeden vereceksin. Sağ elinin verdiğini sol elin duymayacak kadar gizli vereceksin ki fukaranın gönlü incinmesin, utanmasın. Vermiyor. "Bana ne, ben çalıştım kazandım o da çalışacak kazanacak."

İyi ama sıhhati sana Allah verdi sen bunu parayla almadın. Aklı Allah verdi, sen bu aklı parayla almadın. Dükkânını sana nasip etti, belki anadan babadan miras kaldı. O adam gibi

fakir değilsin. Güzel bir yere dkkn amışsın kazanıyorsun. Onların Allah tarafından verildiğini anlamıyorsun. Pekl, anlamıyor musun? O zaman denizde veya karada bir mal telef olursa sahibi başkasında kabahat aramasın. Malının zekâtını vermedi. Allah ne yapıyor? Sen misin fukaranın hakkını vermeyen! Ben de bunun acısını ıkartırım. Acısını ıkartır. Otomobili durduğu yerde kaza yapıyor, ocuğu amansız bir hastalığa düşüyor. Kendisine borcu olan bir kimse parasının üstüne yatıyor, mal verdiği bir kimse ortadan kayboluyor. Neden oluyor? Zekâtını vermedi de ondan. Bugün ok sevdiğim bir kardeşimin ok sevdiği babası vefat etti diye duydum, başsağlığına gittim. Babası ok mübarek bir insandı. Allah cümle gemişlerimizle beraber ona şu mübarek günde, şu mübarek gecede hususi ikramlarda bulunsun, ruhu şd olsun. Aksakallı ok mücahit bir insandı. Allah şefaatine erdirsin. Cennetlik olduğunu tahmin ediyorum. Cennetlik olmasını Mevla'mdan temenni ve niyaz ediyorum. Gittiğimiz evin karşıda ok büyük bir cami arsası var. Buraya ok by iki tane blok inşaat yapılmış. Caminin arsasına yüz daire yapılmış da yaptıran müteahhit camiye bir imam

evi vermemiş. Onlara biraz para verip çok az bir parayla inşaata başlamış. Ondan sonra da ben buraya çok masraf ettim belediyeden buranın inşaatını çıkartacağım diye çok rüşvet verdim diyerek yani çizmiş. Başka yerde yan çizemezdi. Arsanın üçte biri veya yüzde kırkına inşaat yapılırdı. 100 daireden 40 daire camiye gelirdi. Cami ihya olurdu. Vakıf ihya olurdu. Dernek ihya olurdu, hayır yapardı.

Çünkü vakıf hayır vakfı idi. Adam vermedi. Şimdi evleri boş duruyor, ibrete bakın muhterem kardeşlerim. Birkaç tane daire dolu, gerisi boş. Neden? İskân raporu alamamış, belediye ile problemleri, dertleri, sıkıntıları varmış. Binaları usulüne uygun yapmamış. Zaten hiçbir şeyi usulüne göre yapmamış. Yaptığı işlerin hepsi yamuk hep bir çarpık, hep bir eğri. Hepsini eğrice buğruca. Buğru ne demek eski Türkçe'de? Hırsız demek.

Hepsini yaptıran Allah *celle celalühü*. Hak, kulunun intikamını yine Kul ile alır. Kul sonunda Allah intikam alacak. Bir kula gazap etmiş. Ne türlü alır Allah? Yaptığı günahın acısını nasıl çıkartır?

Çok çeşitli şekillerde çıkartır Allah bilir onu. Firavun'u suya gömdü boğuldu. Nemrud'u bir başka türlü helak etti. Âd kavmini bir başka türlü helak etti. Semûd kavminin yağmurlarla, sellerle felakete boğmuş. Lût kavminin altını üstüne getirmiş, Nuh *aleyhisselamın* kavmini tufanda helak etti.

Azapların, yok etmenin, Allah'ın intikam almasının çeşitleri var. Bazen de ne yapar? Yıldırım indirir tepesine haydutun. Neden Allah bu sefer yıldırımını tepesine patlattı? Cezayı öyle verdi, bazen böyle verir. Bazen nasıl verir? Okuduğum şiirde şair böyle söylüyor.

Hak kulundan intikamın

Yine kul ile alır

Bilmeyen ilm-i ledünü

Anı nu kul yaptı sanır

Bazen bir kulu öteki kula musallat eder. Onu ona eza ettirir de öyle alır. Bilmeyen ilm-i ledünü onu kul yaptı sanır. İlm-i ledün bilmeyen o işi kul yaptı sanır, yaptıran Allah. *Müsebbibü'l esbab* olan Allah yaptırıyor.

Cümle işler halıkındır kul eli ile işlenir

Hakkın emri olmaz ise sanma bir çöp deprenir

Her şey Allah'ın emri ile oluyor.

Bazen Ali'nin, Veli'nin, delinin eliyle işlenir bu işler. Sen Söyleyene değil, söyletene bak. Vurana değil, vurdurana bak. Sana tebelleş olana değil, onu sana tebelleş edeni anla ki; kusurunu anla. Hakkın emri olmasa yaprak bile kıpırdamaz, bir saman çöpü bile kıpırdamaz. *La havle vela kuvvete illa billah*. Ne demek? Bütün kuvvet Allah'ındır. Başka bir kuvvet yok. Bu nedir hocam, nasıl inanç bu böyle?

Buna gizli tevhid derler, âşikâre tevhid nedir? Allah'ı bir bilmek nedir? Âşikânedir. *La ilahe illallah*. Allah var, şeriki naziri yok. Yunanlıların taptığı gibi bir sürü tanrı yok. Şarap tanrısı, aşk tanrısı, harp tanrısı, tövbe tövbe. Sübhanallah ne manyak, ne aptal insanlar yaşamış dünyada. Öyle şey olmaz. *La ilahe illallah*. Bu nedir? Âşikâre, görünen, bilinen tevhid.

Peki *la havle vela kuvvete illa billah* nedir? Güç kuvvet ancak Allah'tadır. Allah ne dilerse onu yapar, Allah'ın dilemediği hiçbir şey olmaz. Bütün güç kuvvet Allah'tadır. Bu da tevhidin gizlisidir. Esrarlısıdır, gizemlisidir, herkesin anlayamadığı şeklidir. Ama Allah'ın işlerini bilenler anlar onu. Onun neden oldu-

ğunu, nereden geldiğini bilirler. Demek ki Allah bazen zalimin zulüm yapmasına müsaade ediyor.

Bazen de bir zaman gelince ondan intikamını alıyor. Ya bir kul gönderir ya bir yıldırım gönderir. Ya bir felaket gönderir. Ya bir hastalık gönderir. Çeşit çeşit, sayılamayacak kadar çok çeşitli intikamını alıyor.

Kur'ân-ı Kerîm ibret dolu, hikmet dolu. Kur'ân-ı Kerîm'de ibret alınsın diye anlatılmış kıssalar var. Evliyâullahın kıssaları var. İbretleri var. “Hocam kötü bir şey yapınca insan cezayı çekiyor da bunun bir de iyi tarafı var mı? Biraz da müjdele.” İyi tarafı da var. Sen iyi bir şey yaparsan Allah sana onun sevabını, karşılığını, iyiliğini bir yerden gönderir. Hayran kalır, sevinirsin, sevincinden uçarsın. Allah Allah ben küçücük bir iyilik yaptım; Allah bana ne kadar büyük iyilikler lütfetti.

Bizim kardeşimiz üç dairesinden bir tanesini bizim vakfa bağışladı. Çok zengin bir adam değil, nihayet orta halli bir vatandaş. “Üç tane dairem oldu bir tanesini vakfa bağışlayayım.” demiş, bağışlamış. Hanımı bugün anlatıyormuş. “Bir bereket bir bolluk, nereden geldiğini

anlayamıyoruz.” Nereden geldiğini nasıl anlamayacaksın, Allah’tan geliyor. Sen iyilik yaptın, Allah taltif ediyor. Mükâfatlandırıyor, çok misalleri var. Sen de dikkat edersen hayatında anlarsın bunları, görürsün.

Bir iyilik yap bak gör. Bir kötülük yapanın da başına ne geldiğini gör anla. O zaman imanın kuvvetlenir. *Sübhanallah* dersin, *Hasbinallah* dersin, *La havle vela kuvvete illa billah* dersin. Demek ki bir insanın malı telef denizde veya karada telef olmaz ancak zekâtın verilmemesinden dolayı olur. Zekât verilmemiştir de ondan öyle olmuş.

O halde ne yapacağız? Seve seve, *tayyibeten biha enfüsina*, canımız sıkılmadan, cimriliğe tutulmadan, elimiz böyle sıkılmadan zekâtı vereceğiz. Senin değil ki. Ne diye vermiyorsun. Fakirin hakkı o, senin değil ki. Ne niye böyle elini sıkıyorsun. Allah sana 40 Bölük zenginlik vermiş “39’u sende kalsın, bir tanesini de şu kardeşine ver.” diyor. Terbiye için.

Bazen küçük çocuğunu da sen de öyle terbiye et. Ver eline üç beş tane şeker. Hadi bakalım iki tanesi senin olsun. Şu öteki şekerleri de kardeşine ver, komşunun çocuğuna ver. Ar-

kadaşına ver de o da verildiği zaman karşı tarafın memnun olmasından zevk almayı küçükten öğrensin. “Olmaz, hepsi benim, vermem.” Bak çocuk şimdiden alışıyor. 40 tane oyuncak otomobili var. Hepsini topluyor, karşıdan komşunun çocuğu misafir geliyor, bir tanesini almak istiyor. Kıyamet kopuyor. Ya ver bir tanesini o da oynasın. Çocuk elini uzatıp da aradan bir tane şey aldı mı yaygara, kıyamet, bilmem ne, annesine gidiyor, babasına gidiyor falan. Bir sürü şey oluyor. Versene mübarek çocuk.

Anne baba alıştırsın. Bak Allah bize 40 tane veriyor Bir tanesini fakire vermeye teşvik ediyor, ver bakalım, diyor. Verirsek imtihanı kazanacağız. Vermezse İmtihanı kaybedecek. Zengini böyle imtihan ediyor. Allahu Teala Hazretleri onu zengin ettiği gibi öteki fakiri de zengin etmeye kadirdir. İsterse doğrudan doğruya ona verir mi, verir. Zengin imtihan oluyor, aklını başına toplasın, imtihanı kaybetmesin. Nasıl olsa o adamın, fakirin rızkını Allah gene verecek. O gün için onun defterine yazılmış rızık neyse zaten verecek. O gecikmez.

Çok hoşuma giden, böyle yüzümü güldüren hadîs-i şerîflerden birisidir.

Sen rızkını aradığın gibi rızkıyla karşıdan seni arıyor, diyor Peygamber Efendimiz. Ne kadar hoş. Sen sabahleyin evden çıkıyorsun. Para kazanayım diye dükkana memuriyete, bir yere gidiyorsun o günkü günlük kazancını kazanasın diye. Rızkın da sana nerelerden toplanıp geliyor. O da sana doğru geliyor, o da seni bulacak, başka yere gitmez. Mümkün değil.

Bir gün köye gidiyorduk, akşam vakti vasıttan indik, köy yolundan yaya gidiyoruz. Koyun sürüsü çingirakları ses çıkartarak ağıla doğru gidiyor. Bu çingirak sesleri duydu ağılda hapsedilmiş küçük kuzular var. Anneleriyle gönderilmemiş, ot yiyemezler daha, süt emecekler. Onlar ağılda hapsedilmiş, bu sürüde otlanmış annelerin memeleri de dolmuş sütle, akşam geliyor. Manzara böyle.

Yukarıdaki ağılın kapısını çobanlar açtı, verdi yukarı doğru. Oradan küçük kuzuların bir koşuşu var muhterem kardeşlerim, o küçücük kuzuların o sürüye doğru meleyerek bir koşuşu var, toz duman oldu ortalık. Acıktı ya, annesini bekliyor, süt yok. Gündüz aç kaldı, oruç tuttu demek kuzu. Aşağı doğru meleyerek bir koşuşu var, gözlerim yaşardı. Göz yaşartıcı bir

rikkatli manzara. Nasıl meliyorlar. Nasıl koşuyorlar, sürünün içine hepsi daldı.

Bu sürüdeki koyunların hepsi birbirine benziyor. Tüyleri var, dört ayağı var. Kuyruğu var, falan. Hepsi birbirine benziyor ama her kuzu annesini buldu. Hepsi annesinin memeleriyle birleşip başladılar emmeye. Kuzu annesini bulduğu gibi rızık da seni bulur, korkma. Kuzu annesini nasıl buluyorsa annesi de kuzusunu nasıl biliyorsa başka bir kuzu gelse onun memesine emzirir mi, emzirmez. Bunu hayvan besleyenler bilir. Başkasının kuzusunu kabul etmez. Kendi kuzusunu bilir, koklar, yalar, o da annesini bilir, iç çekerek memesini ittire ittire burnuyla tahrik ede ede emer. Karşıdan bakarsın, hem gülersin hem ağlarsın.

Senin rızkın da seni öyle arıyor sevgili kardeşim. Senin rızkın seni öyle arıyor, sen de onu arıyorsun. Allah seni imtihan ediyor. Sana verdiği o fakirin parasını ona ver, cebine atma. Atarsan ne olur, acısı bir gün çıkar. Bir yerden çıkar, Allah onun intikamını alır.

b. Mallarınızı Zekat İle Koruma Altına Alınız

Fe harrizû emvâleküm bi'z-zekâti. O halde mallarınızı telef olmaktan korumak istiyorsanız zekât vererek koruyun. Ne tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz. Malımı hırsız çalmasın, yangın yakmasın, Karadeniz’de gemilerim batmasın, kurtlar kuzularımı yemesin. Borçlular benim alacağımanın üstüne yatmasın. Vücuduma hastalık gelmesin, arabam kaza yapmasın, acısı bir yerden çıkmasın diye ne yapmayı tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz?

Malının zekâtını vererek malını telef olmaktan korumayı tavsiye ediyor. Malınızın zekâtını verin. Ne kadar vereceğim? Bunun alt hududu, asgarîsi cüzî bir miktar. Çok hududu sıddıkiyet makamına kadar gider. Üst hududu nedir? Tamamını vermektir. Ebû Bekir Sıddîk malının tamamını vermiş. O sıddıkiyet makamı. Hazreti Ömer’ül Fâruk yarısını vermiş.

Peygamber Efendimiz soruyor Ebû Bekir Sıddîk efendimize. “Niye hepsini verdiğin ya Ebâ Bekir, çoluk çocuğuna ne bıraktın?” Çoluk çocuğuma Allah’ı ve Resûlullah’ı bıraktım, diyor. Allah’a inanan insan sıddıkiyet makamında olmalı. Allah’ın Rezzak olduğunu,

Resûlullah'ın gönlünü hoş etmenin ne kadar güzel olduğunu biliyor. Nasıl olsa gene Allah verir diye veriyor. O, sıddıkiyet makamı.

En aşağı derecesi ne, hasislikten, kurtulma çizgisi ne, baraj ne. Baraj demeyeceğim. Bent, set. Yabancı kelime kullanmıyoruz.

Baraj değil, bu işin aşağı çizgisi ne, cimrilikten kurtulma noktası ne? Yüzde %2 buçuğunu vereceğiz. Ne zaman vereceğiz. Senede bir kârının, zararının hesabını yapacaksın. %2 buçuğunu vereceksin. Fukara sevinecek, ne zaman vereyim. İstedığın zaman da verirsin. Bir sene geçmesi tahakkuk etti mi o zaman verirsin. Kimisi Ramazan'da veriyor kimisi başka zaman verebilir.

Mallarınızı zekât vererek koruyunuz. Tamam mı, tebliğ ettim mi Peygamber Efendimiz'in tavsiyesini? Neden İslâm böyle malla, para ile ilgilenmiş? İslâm'da büyük ibadetlerden birisi de zekât vermek. İslam'ın beş esas ibadetinden bir tanesi de zekât vermek. Her şey para ile yapılıyor. Hayır, hasenât, cami, köprü, çeşme, bakım, hastaların tedavisi, hastaneler; yetimlerin, dulların, fakirlerin, ihtiyarların, yoksulların işleri para ile görülüyor da ondan. İnsanlık bunu icab ettiriyor. Tabii

İslam olmak, Müslümanlık insanlıktan da üsttedir. Avrupalı insanlık yapacağım diye Afrika'ya falan gidip hayır yapıyor ama arkasından istila ediyor, sömürü, istismar ediyor.

Onun için Müslümanlık insanlıktan da yüksektir. Onun için malından bir miktarını ayıracak. Malını korumak istiyorsa telef olmasın diye istiyorsa zekâtını verecek. Bir misalini anlatayım. Bizim ihvanımızdan biri Kapalıçarşı'da patik, terlik, mest bir şeyler yapardı. Patikçi Süleyman Efendi öldü, Allah rahmet eylesin. Kimleri anıyoruz sohbette Allah rahmet eylesin diyorum siz de amin diyorsunuz. Bilin diye diyorum, biraz da mahsusuktan böyle yapıyorum. Onlara dua kazandırmak istiyorum sizden.

Kapalı Çarşı'da yangın çıkıyor, biliyorsunuz yüzlerce dükkan yandı. Harıl harıl yandı. Kapalı Çarşı yangını meşhur. Bunun da dükkanı Kapalıçarşı'da. Oturup tezgahının başına hemen patik diker, tamir yapar, yenisini yapar dudakları da zikir çeker. Eli ipte, dili zikirde, kalbi Mevlâsında. Öyle bir kimse. Namaz vakti yaklaştı mı Önlüğünü çıkartır, dükkanını kapa-

tır. Kilitler, etrafındaki alınacak şeyleri içeriye alır. Kapalı Çarşının içindeki namazgâha girer, namazını kılar.

Cemaate müdavim, beş vakit namazı cemaatle kılar. Müşteri geldi o sırada, “Namazdan sonra.” der. Aman ustam, etme eyleme işim acele, vapur kaçacak, bilmem ne. Şu terliği bana ver. Namazdan sonra, namazdan sonra. İşin şakası yok. Neden . Namazın vakti geldi mi, Mevlâ çağırıyor Cenâb-ı Rabbilâlemin kulunu evine çağırıyor.

Hayyalesselah ne demek. Haydi namaza gelin demek. Kim çağırıyor? Evin sahibi Allah *celle celalühü* namaza gelin diye bizi namaza çağırıyor.

Hayyalelfelah kurtuluşa gelin. Kurtulmaya gelin, yani buraya gelen kurtulur. Buraya gelen Allah’ın misafiri olur Allah’ın ikramına mazhar olur. Ne verecek hocam Allah? Pasta mı verecek börek mi verecek baklava mı verecek kaymak mı verecek? Sevap verir rahmet eder, rahmetini ihsan eder. Rızasına vasıl eder, işini rast getirir. Gönlünü nurlandırır. Seni sevdiği kulları arasına kabul eder. Cennetiyle cemaliyle müşerref eyler, daha ne istiyorsun. Allah’ın daveti.

Onun için patik matik yok şimdi, dükkan kapandı. Namazdan sonra. Vapur kaçacak. Vapur kaçarsa kaçar. Ben namazı kaçıramam. Böyle bir insan. Kapalıçarşı gece yandı buna evinde haber geldi. Demişler ki; “Yangın çıktı Kapalıçarşı’da. Buna evinde haber gitmiş. Cayır cayır her yer yanıyor. Senin de dükkanın var.” Telaşla söylemişler, o sakin. “Rabbim bilir kader onun. Yakarsa yakar benim dükkanı da ama ben malımın zekâtını verdim.” demiş. Yani yangının nereden ne için geleceğini böyle düşünüyor. “Ben bildiğim kadar hesapladım, malımın zekâtını verdim. Gene de kendisi bilir.” demiş.

Hani “neylerse güzel eyler” diyor ya derişler. Allah’ın her şeyine razı. Ne takdir ederse gönülleri hoş, mevla ile kavga mı edecekler, darılacak mı. *Hâşâ sümme hâşâ*. Seviyor her şeyini. *Ey Lütü çok, kahrı güzel; lütüfunda hoş, kahrında hoş* diyebiliyor. “Mevlam bilir ama ben malımın zekâtını verdim.” demiş. Muhterem kardeşlerim, vallahi de billahi de ben şu gözlerimle gördüm. Yangın onun dükkanında durdu. Vallahi yangın onun dükkânında durdu, tahta perdeyi buraya ger-

diler. Bir dükkan daha bu taraf değil, bir dükkan daha öbür taraf değil, onun dükkanında durdu. Tamir edecekleri zaman tahta perdeyi buraya gerdiler. Onun dükkânından alışveriş yaptılar. Yanındaki yapmadı, o yandı. Tam onun duvarında durdu, ibret değil mi bu. İbret alacak insan için ibret değil mi. Bak malınızı zekâtınızı vererek koruyun, diyor Peygamber Efendimiz.

c. Hastalarınızı Sadaka Vererek Tedavi Ediniz

Ve dâvû merdâküm bi's-sadekati Bir de buyuruyor ki Peygamber Efendimiz; hastalarınızı da sadaka vererek tedavi ediniz. Fukaraya cüzdanınızdan çıkartıp sadaka vererek gönülünü alarak hastalıkları tedavi ediniz. “Bu nasıl tedavi hocam. Ben fakire para vereceğim. Bunun hastanedeki benim ağır hastamla ne ilişkisi var?” Yaradan yapıyor, Mevla rabbülemîn. *Huvallah* Şifayı veren Allah'tır. *Eşşifâü minallah*. Sen Allah'ın sevdiği şeyi yapınca Allah şifayı oradan veriyor. Sadakadan Allah memnun oluyor Allah, şifanı ona veriyor. Mesele o. İşin aslı bu.

Onun için elinizde bulunan imkanlarınıza göre fukaraya hakikaten muhtaç, hakikaten yardıma muhtaç insanları arayıp bularak sadaka verin. Hayır yapın. Ben bir köye gittim orada dedim ki; biraz fakirler varsa şunları dağıtayım. “Çok fakirler var hocam. Tanıdığım, itimat ettiğim insanlar, çok fakirler var. Hatta geçenlerde birisine 100 bin lira verdik de bize ne kadar dualar etti. Kimsesi yok, ihtiyar, gözleri görmüyor, bilmem ne.” dediler.

100.000 için bize ne kadar dua etti dediler. Şehirde 100.000 lira çok bir para değil. Bir meşrubat, bir sandviç filan bir yemek parası ama köyler şehirler gibi değil. Fukaracıklar, demek ki sessiz sedasız neler çeken insanlar var, nice nice yoksullar var. Onları çevrenizden arayıp bulmalısınız. Memleketinizden arayıp bulmalısınız. Öncelikle akrabanızı yoklamalısınız. Akrabanızdan kimler var. En iyi bildiğiniz insanlardan kimler var. Tamam bu hakikaten fakir, vereceksiniz.

Demek ki hastaları tedavinin mânevî yolu neymiş? Sadaka.

Ve'dfeû anküm tavârika'l-belâi bi'd-duâi. Bir şey daha söylüyor Efendimiz. Lüt-

fuyla inci mercan saçarak elmas cevher saçarak ağzından buyuruyor ki Peygamber-i zîşanı-
mız; belanın gelip çatmalarına karşı onları def
etmek için dua ile defediniz. Belalar gelmesin
diye. *Tavarıka tavar* kelimesinin çoğuludur.
Tarık ve *Tarık* da bir kapıyı tak tak çalan de-
mek. Kapıyı vurmaya derler. Kapıya gelen ne
yapmış oluyor, çalmış oluyor, insanın başına
çarpmış oluyor. *Tavarıkul bela* belalar gelmiş
olup insanın kapısına dayanıp “tak tak tak ben
geldim, ben bela senin başına geldim.” diye
insana gelen bela. Bunlardan nasıl kurtulacak
insan?

Ne diyor Peygamber Efendimiz; *bid-
dua*. Dua ederek. Kapınıza gelip başınıza ça-
tan belalarınızı dua ederek başınızdan defedi-
niz. *Fe inned duae* Çünkü dua kuru bir laftan
İbaret değildir. Dua *yenfeu mimmâ nezele ve
mimmâ lem yenzil*. Gelen belaya da fayda ve-
rir, gelmeyen belaya da fayda verir. Duayı
kuru bir sözden ibaret sanmayın. Dua belayı
nasıl önleyecek? Tıpkı sadaka gibi. Sen Allah'a
dua edeceksin, Allah duanı kabul edecek. Be-
layı vermeyecek oradan. Dolambaçlı yollar
ama kesin.

Fe inned-duâi yenfeu mimmâ nezele ve mimmâ lem yenzil. Gelene de, gelmeyen belaya da fayda eder. *Mimma nezele yekşifühu.* İnan üstüne çöken belayı kaldırır, dağıtır. Belayı giderir çökmüşse.

Ve mâ lem yenzil yahbisühu. Gelmemiş belayı uzakta tutar, hapseder. Bela sana gelmez. Gelene kaldırır, gelmekte olanı da hapsedip durdurur, engeller buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Aziz ve muhterem kardeşlerim !

Dua ibadettir. Namaz ibadettir, zekât ibadettir, oruç ibadettir. Hac ibadettir, dua da ibadettir. Onun için duayı güzel yapmak lazım. Bazı insanlar namaz kılıyor, dua etmeden kalkıp gidiyor. Veya duada aklı başka yerde, gözü başka yerde, ne oluyorsun ya dua yapıyorsun. Onunla meşgul ol. Orada etrafa bakıyor falan. Hoca elini yüzüne sürse de bende kapıdan kaçsam gitsem bekliyor. Dua bir ibadettir, ibadeti güzel yapmamız lazım. Candan istemek lazım, cân-ı gönülden istemek lazım.

Çok anlatılacak şeyler var, başımdan geçen dolu dolu hikayeler var. İbretli, insanı ağlatacak şeyler var. Bugün bir profesör kardeşimizle tanıştık. Allah selamet versin, Allah

doğru yoldan ayırmasın. Alevî köyünden yetişmiş Alevî profesör. “Ben ibadetlerimi tam yapamıyorum. Ama benim oğlum ibadetlerini tam yapıyor. Ondan utanıyorum.” diyor. Bizimle beraber namaz kıldı, bizi ziyarete geldi. Elini açıp dedi ki; “Yâ Rabbi ben oğlumdan utanıyorum, bana da ibadetlerimi güzel yapmayı nasip et.” Yani eziklik var içinde Rabbine güzel kulluk edemediği için.

Arabaya binince ben de bizim bu kitabı uzattım kendisine, bir sayfa çek bakalım dedim kaderine. Bir sayfa çıktı orada, tam o duasının müjdesi var. Bir dua çıktı, o yaptığı duaya devam ederse onu cennete götüreceğine dair müjdesi *Allahuekber*. Allah kuluna cevabı nasıl veriyor. O orada dua etti; bizim otomobilde, hadis kitabından cevabı geldi. Bak o duan için, dedim. O da anladı. Ben öyle dua etmiştim. Bu hadis ondan karşıma çıktı, dedi.

Muhterem kardeşlerim kâinattaki olaylar çok ibretlidir. Sen de kendi başından geçen olayları dikkatle izle. Sen de anlarsın Allah’ın hikmetlerini ibretlerini. Hayran olursun, aşık olursun. Başkaları niye aşık olmuş, Yunus Emre niye aşık olmuş.

Eğer beni öldüreler Külüm göğe savuralar

Toprağım anda çağıra Bana seni gerek seni

Yaksalar beni, kül etseler; ondan sonra havaya savursalar küllerimi, küllerim bile “seni istiyorum seni istiyorum” der, diyor. Aşka bak

Yunus öldü diye sela verilir.

Hani Minareden sela veriliyor da ondan sonra “Ey cemaat! Köyümüzden filanca vefat etti.” diye bildiriyorlar ya. *Yunus öldü deyu sela verirler, Ölen hayvan imiş aşıklar ölmez diyor.*

Allahu ekber söze bak, aşık olan insanlar hiç ölür mü? Ölmez, ölen hayvan imiş diyor. O söz de tabii uzun, buradaki vaazı bırakıp oradaki hayvan sözünün de manaları var.

Her şey ibretli. Dua fayda veriyor insana, insan dua ettiğinin karşılığını görüyor. “Hocam hastam var. Kalp ameliyatı olacak 4 yerinden damar değışecek. Aman dua et.” Ondan sonra doktorlar diyorlar ki; elimizden geleni yaptık, kalp bu damarları kabul ederde çalışırsa yaşayacak. Hasta yaşıyor, neden? Allah duayı kabul ediyor.

d. En Hızlı Kabul Edilen Dua; Müminin, Mümin Kardeşi İçin Yaptığı Duadır

Hele mü'minin mü'min kardeşine duasını daha çabuk kabul ediyor. En hızlı kabul olan dua nedir? Mü'minin mü'min kardeşine yaptığı duadır. Onun için mü'min kardeşlerinize dua edin. Allah yardımcısı olsun, afiyet versin, belalardan kurtarsın. Allah hidayet eylesin. Allah şaşırtmasın, iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin. Dua edin, biraz kardeşlerimizi düşünelim. Dünyanın her yerinde kardeşimiz var. Aç, çıplak, mazlum, mağdur... Askerler eline makineli tüfekleri almışlar takır takır takır öldürüyor kardeşlerimizi. Kudüs'ümüzde, falanca yerde müslüman kardeşlerimize hiç olmazsa dua ile yardım edelim.

«مَا جَلَسَ قَوْمٌ يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا نَادَاهُمْ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ: قَوْمُوا مَغْفُورًا لَكُمْ. حم، ع، طس، ض،
عَنْ أَنَسٍ.»

Enes *radiyallahu anh*'den ikinci hadîs-i şerîf. Bu da size müjde gibi oluyor. Mânasını söyleyelim.

Mâ celese kavmün. Bir grup insan oturup bir yere toplandı mı,

Yezkurûnallâhe. Allah'ı zikretmek için toplandı mı bir grup insan,

İllâ nâdâhüm münâdin mine's-semâi. Bir melek onlara nida eder.

Bir kavim Allah'ı zikreder vaziyette oturur oturmaz illa gökten melek onlara nida eder. Yani yüksek sesle bağırır çağırır, nida eder. Der ki *kûmû mağfûran leküm.* Hadi Allah'ın mağfiretine ermiş olarak kalkın bakalım meclisinizden kalkıp dağılırken Allah'ın mağfiretine ermiş olarak, mağfur kullar olarak kalkın bakalım diye Melek nida eder.

Kavim bir grup insan demek. Yani insanlardan, müslümanlardan bir grup demek Burada. Allah'ın zikri ne demek. İnsanlar toplanınca *Allah Allah Allah Allah La ilahe illallah La ilahe illallah* bunu mu diyecekler. Evet, bu zikrullahtır.

Toplu zikir İslam'da var mıdır? Vardır. Peygamber Efendimiz'in zamanında olmuş mudur? Olmuştur. Hadîs-i şerîflerde vardır. Eğer ilmî bir konu müzakere ediyorlarsa o da zikrullahtır. Bizim hadis okuyup dinlememiz

de zikrullahtır. Neden? Allah'ın dini konuşuluyor. Allah'ın dini ile ilgili her konuşma zikrullahtır. Kur'an okunuyor Kur'ân-ı Kerîm de zikrullahtır.

Namaz da zikrullahtır. *Velezikrullahi ekber*. Hem de namaz Allah'ın zikridir, çok büyük bir zikirdir. Namaz birçok zikirden meydana gelmiş tertip halinde bir zikir tertibidir. Muazzam bir zikir tertibidir. *Allahu ekber* zikir. *Sübhanেকে allahümme ve bihamdik ve tebare kesmük ve teâlâ ceddük vela ilahe gayruk* bir zikirdir. *Sübhanallah* da bir zikirdir. *Euzu billahi mineşşeytanirracim Bismillahirrahmanirrahim* bu da zikirdir. *Elhamdülillahi rabbil alemin Errahmânir'rahim* Bu da zikirdir.

Kur'ân-ı Kerîm zikirdir, rükû zikir. *Sübhanе rabbiyel azim* zikir. *Sübhanе rabbiyel ala* zikir, *semiallahü limen hamideh Rabbena lekel hamd* zikir. *Ettehiyyatü* zikir, salât u selam zikir. *Esselamu aleyküm ve rahmetullah* zikir.

Namaz tertip halinde muazzam bir zikir tertibidir. Yani tek bir zikir değil birçok zikirden oluşan bir zikir grubudur. Namaz kıldık o zikri yaptık. Hocamız geçti tatlı tatlı okudu. Biz de arkasından zikrimizi yaptık. Sünnetleri kıldık, vitir vacip namazı kıldık. Namaz zikir.

Zikir için toplandık burada, namaz için toplanmadık mı? Tamam zikir için toplandık bir.

İkincisi; hadis okuyoruz, hadis de zikir. Konuştuğumuz konular da zikir, dinlediğimiz konular da. Gökten melekler bize kalktığınız zaman giderken “mağfiret olunmuş olarak kalkın.” diyecekler demek ki. Onun müjdesi bu. Burada ne var? İlim meclislerine devam etmek, müslümanlar toplu halde gelip dinlerini konuşsunlar diye teşvik var. Camiye devam etmeye teşvik var. “Ben kendim evimde namaz kılarım.”

Evinde namaz kılırsan camiye giden kardeşinin kazandığı sevapların çoğundan mahrum kalırsın. Ne yapalım, o daha çok sevap alır. Ne kadar çok alır hocam. Evde kılandan camide kılan 27 kat daha çok sevap alır. Mahalle mescidine gitmişse, cuma namazı kılınan büyük bir mescide gelmişse 50 misli sevap alır. Hadîs-i şerîflerde sevabı böyle. Siz evinizde namaz kılsaydınız televizyonda maç var. “Şu maçı kaçırmayayım, boşver Es’ad hocamın hadis dersini. Namaz kılacağım, tamam canım Allahu ekber.” Yatsının sünneti de kılınmıyor bazen. Farzdan başlayayım. Vitir vacibi de sonra kılarım.

İyi ama sen bir sevap aldın, camiye gelen kardeşin 50 misli sevap aldı. Camiye attığı her adımda bir günahı silindi. Bir; Allah'ın mükâfatını, hasenesini aldı. Bir derece yükseldi, iki. Bu mükafatlar iki. Üçüncüsü; camide bulunan bir mübarek kimsenin hürmetine Allah cami-deki bütün cemaatin namazını kabul eder. Falanca kul vardı Allah ona kızmıştı. Gündüz şu günah işledi, bu hatayı işledi. Yalan yere yemin etti, bilmem ne yaptı falan. Ticarete biraz kaypaklık yaptı. Kızıyordu Allah ona. Camiye geldi, camide namaz kıldı. Allah onun namazını öteki namazı kabul olanlardan ayırmaz. Hepsininkini kabul eder, bu garanti var. Evde seni yalnız yakaladım, evde yalnız kılıyorsun, senin namazını kabul etmedim, diyebilir.

Ama camide topluca kılındığı için ayırmıyor, ekremü'l ekremîn olduğundan “madem camiye geldin sana kıızıyordum ama gene namazını kabul ettim.” O kadar. Ondan sonra kalkıp giderken de melekler sesleniyor.

Münâdi yünâdi kelimesinin mef'ûludur ama mahallen merfu'dur yani *yünadiyün* diemediği için *yünadin* diyerek y düşerek söyleniyor. Mutlaka gökten bir melek seslenir “Ey Allah'ın kulları toplandınız da Allah'ı zikrettiniz

ya, hadi bakalım yerinizden Allah'ın mağfireti ettiği kimseler olarak kalkın.” diye nida oluyor. Bunu herkes duyar mı, duymaz. Onu duymak evliyânın, enbiyânın işi.

Peygamber Efendimiz bazen etrafındaki meleklerin söylediklerini anlatıyordu da sahabe de görmüyordu. Sahâbe-i kirâm da görmüyordu. Cebrail *aleyhisselam* geldi de Peygamber Efendimiz dedi ki; “Ey Ebû Bekir Cebrail geldi. Allah'tan sana selam getirdi.” Ağlıyor Ebû Bekir Sıddîk sevincinden ama Cebrail'i görmüyor. Göremez, duyamaz, Allah duyursa duyar da herkes duyamaz. Ama bilin ki böyle.

Onun için namaza devam edin, ilme devam edin, zikre devam edin, sevapları kazanın. Allah'ın mağfiretine mazhar olun. Bu da bir müjde.

«مَا حَلَفَ حَالِفٌ بِاللَّهِ، فَأَدْخَلَ فِيهَا مِثْلَ جَنَاحِ
بَعُوضَةٍ، إِلَّا كَانَتْ نُكْتَةً فِي قَلْبِهِ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ. الْخَرَائِطِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَنَسٍ.»

Mâ halefe hâlifün billâhi

Buyuruyor ki bu konuda Peygamber Efendimiz. Bir kimse Allah'a yemin etti.

Fe edhale fîhâ misle cenâhi beûdatin. Bu yemin zümresinin içine sivrisineğin o ince kanadı kadar bir yalan, hakikatsiz bir şey soktuysa vallahi billahi o mal idare etmez. “Geçen gün birisi buna daha fazla verdi de ona bile vermedim.” dedi. Yani yarısından fazlası doğru da sivri sineğin kanadı kadar bir şey ekledi ise, ona küçücük bir ilave bile var olduysa.

İllâ kânet nükteten fî kalbihi ilâ yevmi'l-kıyâme. Gönlünle kıyamete kadar siyah bir nokta olarak o kalır. Siyah bir nokta olarak gönlünde o yemininin içine hilaf-ı hilkat olarak yalan olarak az bir şey olsa bile, bir cümle abartma, biraz eksiltme, biraz çoğaltma, yanlış bir şey ekledi ise gönlünde kıyamete kadar bir siyah nokta olarak kalır.

Peygamber Efendimiz'in en sevmediği günah neydi? Yalan söylemek. Çok kızardı Peygamber Efendimiz. Bugün peynir ekmek gibi müslümanlar yalan söylüyor. Doğru hangisi var. Hangi söz var, her şey yalan. Eğri otursak da doğru konuşalım.

Müslüman, bin bir türlü yalan söylüyor, söylemeyecek. Neden? Bir yemininin içine bir

sivri sinek kanadı kadar bir şey soksan kıyamete kadar gönlünde bir siyah nokta iz kalacak. Peki her gün 5 tane, 10 tane, 20 tane, 50 tane yalan söylüyorsa bu adamın gönlü ne olur. Simsiyah olur, kapkara olur, zift gibi, katran gibi olur. Duygusuz olur, çalışmaz, narsuz olur. Bak adam neden nasihat dinlemiyor, adam neden insafsız, adam niye zalim, adam niye gaddar, çünkü kalbi katran gibi olmuş da ondan.

Buradan ne çıkartıyoruz muhterem kardeşlerim. Aman mert olalım, er kişi olalım erkek olalım, sağlam olalım, doğru olalım, dürüst olalım, az konuşalım. Yemin etmeyelim doğru söyleyelim. Eğri iş yapmayalım da doğru sözü söylemek de zorlanmayalım. İnsanın doğru sözü söylemekte zorlanması nedendir? Eğrilik yapmıştır da ondan. Eğri yapmazsa alını açık olur; dobra dobra, kuş gibi hafif, efe gibi yürür böyle. Etekleri salına salına yürür, neden. Yanlış yapmaz, her şeyi dürüştür. Saklayacak bir şeyi yok, öyle olmaya çalışalım. Yani bir sivri sineğin kanadı kadar bile hakikatten uzak bir söz söylemeyelim. Hilaf-u hilkat olmaz.

«مَا خَابَ مَنْ اسْتَخَارَ، وَلَا نَدِمَ مَنْ اسْتَشَارَ، وَلَا
عَالَ مَنْ اقْتَصَدَ. طس، طب، ط، ض، عَنُ أَنَسٍ.
وَصُغِفَ.»

Enes *radiyallahu anh*'den bir hadîs-i şerîf.
Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

e. İstihâre Yapan Kimse Pişman ve Perişan Olmaz

Mâ hâbe meni'stehâra. İstihare yapan in-
san pişman ve perişan olmaz. *Habe* haiz olmak
demek. Haiz, haydet ne demek, sonunda za-
rara uğramak pişman ve perişan olmak demek.
İstihare eden kimse pişman ve perişan olmaz.
O halde ne yapacağız. İşlerimizin başında, bir
iş yapmadan önce istihare yapacağız hı harfi
ile.

İstihare ne demek? Bir şeyin hayırlısını
bulmaya çalışmak, hayırlısını istemek yani. Bir
iş yaparken istihare yapacağız. Ticaret, okul,
evlilik herhangi bir iş yaparken, her iş yapar-
ken istihare yapacağız. İstihare iki türlü olur.
Bir, düşünür taşınır, sorarsın, araştırırsın, ha-

yırlısını maddi imkanlarıyla anlamaya çalışır-
sın. İki, duasını yapıp namazını kılıp istihare
namazını kılıp istihare duasını yapıp rüyaya ya-
tarsın. Allah rüyada gösterir. “Şu hayırlıdır ku-
lum, şunu yap, bunu yapma” diye gösterir. Ya
rüyalı olarak ya da rüyasız hayırlısını arayacak,
böyle yapan sonunda pişman perişan olmaz.
Zarara ziyana uğramaz.

Ve lâ nedime meni'steşâra. İstişare eden
de pişman olmaz. Demek ki bir de istişare var,
istişare ne demek meşveret yapmak, danışmak
demek. Şura da meşveret yapmak demek.

Mü'minlerin işleri birbirleriyle istişare
yapmaktır.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Biz her ilde il sorumlusu tayin ettik. “Bu
illerin sorumlusu şu kardeşimiz olsun.” Bu sün-
nettir. Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi
ve sellem* bunu böyle tavsiye buyurmuştur. Üç
kişi yola gitse bir tanesi başkan olacak. İmam
olacak, onun sözü dinlenecek. Bu en akıllı, en
bilmem şöyle, şöyle olması lazım hayır. İçin-
den bir tanesi imam olacak, önder olacak. Son
söz onda olacak, ihtilaf oldu üçü de ayrı ayrı
şeyler söyledi. Tamam başkan var ya başkanın
dediği en son o olur. Hallolur.

Müslümanların ihtilaf çıkarması mümkün değildir. Çünkü başkan var. İhtilaf olsa bile sonunda ona danışılır, o bir karar verir. Onun dediğini kendisi muhalif olsa da artık yapar. Bu neye benziyor. Kanun mecliste konuşuluyor konuşuluyor. Muhalif milletvekilleri çıkıyor, ateşli ateşli aleyhinde konuşuyorlar. Oylamaya geçiliyor kanun kabul ediliyor. Kanun kabul edildikten sonra muhalif milletvekili bile kanuna uymak zorundadır. “Zaten ben bunu mecliste kabul etmemiştim, ben buna uyumuyorum.” diyemez. Neden? Artık kabul oldu. Onun gibi

Demek ki madem bir yerde bir imam var. Madem bir ilin sorumlusu var. O halde o mesele bana gelmeden çözümlenmeli. Hallolmalı. Nasıl hallolur? İstihare yaparsın hallolur, istişare yaparsın hallolur, başkanın sözünü dinlersin, hallolur. Bak İslâm ihtilafı engellemek için ne kadar güzel kaideler koymuş. İstihare var, istişare var, hangisi önce gelir.

f. Rüya Hassa Bir İştir; Rüyanın Tabirini Herkes Yapamaz

İstişare daha önce gelir. Uykuya yatmadan, istişare yapmak daha önce gelir. Neden?

Rüyanın tabirini herkes yapamaz da ondan. Rüya biraz hassas bir iştir. Rüyada bir işin sonunun nasıl olacağını rüyadaki işaretten herkes anlayamaz. Nasıl anlayamaz.

Peygamber Efendimiz'e birisi geldi rüyasını anlattı. Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* daha cevabı vermeden Ebû Bekir Sıddîk Efendimiz rüya tabirini severdi. Kendisini denemek için dedi: "Ya Resûlallah müsaade edersen bu rüyanın yorumunu ben yapayım, senin huzurunda bakalım isabet edecek miyim, etmeyecek miyim." diye onun huzurunda rüyanın yorumunu yaptı. Peygamber Efendimiz ve döndü nasıl isabet ettim mi ya resulallah diye sordu. Peygamber Efendimiz buyurdu ki; bazı yerlerde isabet ettin, bazı yerlerde yanıldın. Koca Ebû Bekir Sıddîk Efendimiz başımızın tacı, yani rüya kolay değildir.

Biliyorsunuz Sultan Ahmet rüya görmüş. Avusturya Kralı ile güreşe tutuşmuşlar. Avusturya Kralı düşman Osmanlı Devleti'ne. Sultan Ahmet de Aziz Mahmut Hüdâyî Hazretleri'nin müridi. Avusturya Kralı bizim Sultan Ahmet'i yenmiş. Sırtını yere yapıştırmış. Nasıl üzülmüş bu rüyada yenilmeye. Nasıl üzülmüş Sultan Ahmet.

Şeyhi olan Aziz Mahmut Hüdâyî Hazretlerine gelmiş rüyayı anlatmış. demiş ki; “Seyyidim böyle üzücü bir rüya gördüm acaba Avusturya ile harp yapınca Avusturya bizi yenecek Osmanlı mağlup mu olacak?” diye böyle üzüntüsünü anlatmış. Aziz Mahmut Hüdâyî Hazretleri zamanın kutbu *kaddesallahü sırrahu* büyük evliyâ. demiş ki “Şeyhim istersen padişahlığı bırakayım.” Yok, padişahlık bir hizmettir yap. Devam et, diyor Onun emriyle devam ediyor, bırak dese bırakacak.

Aziz Mahmut Hüdâyî Hazretleri rüyaya yorumunda demiş ki; “Padişahım yer kuvvetlidir her şeyi üstünde o taşıyor.” Binalar, evler, ağırlıklar, insanlar hep yerde. Sen sırtını yere dayanmışsın, demek ki kuvvetli yere sırtını dayamışsın, arkan kuvvetli. Sen kuvvetlisin, Avusturya kralını yeneceksin.” demiş. Rüyayı böyle yorumlamış.

Yorumlayabilir misin sen, göreyim bakayım hadi. Erkeksen çık meydana. O evliyâlık nuru ile anlıyor tabii rüyanın hikmetini, herkes anlayamaz. Hakikaten savaşta Avusturya’yı yenmiş o zaman Osmanlı Devleti. Hakikaten de yenmiş.

Kur'ân-ı Kerîm'den misal. Yusuf *aleyhisselama* zindanda bir arkadaşı dedi ki; “Ben başımın üstünde bir tepsi ekmek taşıyorken gördüm rüyamda. Kuşlar oraya konuyorlar, ekmekten yiyorlar. Bu rüyanın tabiri nedir.” diye sordu. Nasıl tabir edersin, başında ekmek taşıyormuş, güzel. Kuşlar geliyormuş, iyi olmuş kuşları da severiz. Kuşlara biz bazen mısır atarız. Buğday atarız, ekmek ovalarız atarız falan. Hayır hasenât falan insan böyle şeyler düşünüyor bu rüyayla ilgili.

Ama Yusuf *aleyhisselam* zindandaki arkadaşına dedi ki; “Sen asılacaksın, öldüreceksin. Başının üstündeki etleri kuşlar yiyecek.” Ölünün asılı olduğu yerde öyle de oldu. Yani rüyayı herkes anlayamadığından istişare etmek, danışmak rüyadan önde gelir.

“İstişare ettim, sonra ne olacak.” Şura oldu, toplantı oldu, meclis oldu, istişare oldu, ihtilaf oldu ne olacak. Son olarak da en büyük olan son kararı verecek. Kararlar farklı olabilir.

Bir ilde en salahiyetli kim olmuş. İl sorumlusu dediğimiz vakıflarımıza, şirketlerimize, yayınlarımıza bakan olmuş ama iki tarafı da bi-

liyor o halleder. Bir de o il sorumlusuna sormadan bana gelmek iyi değil. Hiç olmazsa il sorumlusu ile bizim emanet ettiğimiz arkadaşla gelin de o zaman meseleyi konuşalım. Çünkü bir kimse öyle mercii atlayarak üst tarafa gelirse işler karışır. Karmakarışık olur. Bak hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz güzel güzel usülleri ne güzel öğretiyor. İşe başlamadan önce ne yapacağız, istişare yapacağız. Danışma yapacağız.

Ve lâ âle meni'ktesade. Üçüncüsü de ne, iktisat yapan fakirlik çekmez. İktisat yapmak ne demek. Bu bir tabir, herkes anlayamayabilir iktisat yapmak yani tutumlu olmak demek. Arapça'daki mânası bu. Demek ki har vurup harman savurmak yerine insan iktisat ederse fakirlik çekmez.

Buraya gelmeden önce bir kardeşimiz iş yeri açmış bizim de gelmemizi arzu etmiş, iş yerine dua edeyim ben de açılışında bulunayım dua edeyim diye gelmemi istemiş de söyleyememiş bana. Hocamızın işi çok ama gelse de iyi olacak, diye canı istemiş. Ben onu anlayınca kalktım ziyaretine gittim. Çok sevindi, çok sevindi.

İslâm'da kardeşinin gönlünü almak, sevindirmek, bir kardeşinin gönlüne sevinç sokmak, mutlu etmek çok sevaptır. Allah da âhirette böyle yapan kimseyi sevindirecek. Onun için kardeşlerinizi sevindirmeye bakın. Sözle sevindirirsiniz, hediye ile sevindirirsiniz, ziyaretle sevindirirsiniz, taziye ile sevindirirsiniz. Hasta ziyareti ile sevindirirsiniz. Yani sevindirmeye çalışın, kardeşlerinizin gönlünü almaya çalışın.

Ne diyor; “Gönül almak Kâbe’yi imar etmek gibi sevaptır.” Kâbe yıkılmış olsa onu tamir etmek nasıl sevapsa gönül tamir etmek, gönül mâmur etmek, mutlu etmek de o kadar sevaptır.

Gezdirdi bana iş yerini, 9 katlı kocaman bir iş yeri. Allah herkese hayırlı kazanç versin diye dua ettim. Bir de oraya levha hediye ettim ben.

Ra'sül hikmeti mehafetullah. Hikmetin başı Allah'tan korkmaktır. Yani ticaret yaparken de Allah'tan kork demektir o. O nasihat orada dursun dedim, faiz yeme, yalan yere yemin etme. Haksız kazanç elde etme, aldatma vesaire. Ve hepsi o levhanın içinde var. Üstelik hepsi orada, özel. Allah'tan korkmak hikmetin, her şeyin, her hayrın başı oluyor.

Orada bana arkadaşımız bir camdan gösterdi, katın önünü cam yapmış. Camı da böyle, yuvarlak yapmış, çıkıntılı. “Hocam bu cam özel cam. Bundan bu binaya dört katına koydurmak gerekti. Düz cam değil, büyük ebatlı, çıkıntı yuvarlak bir cam.

Çok dikkat edin, mühim gördüğüm için anlatıyorum size. İtalya’dan almak için bu camı dört tane cam alacağım bu ebatta şu şekilde şu ölçüde. İtalya bize 2,5 milyar fiyat verdi, dedi. Tamam, bu camı size yaparım gönderirim. Dört tane cam 2,5 milyar lira; bir tanesi kaçta geliyor hesaplayın... Bir tanesi 800 küsür milyona geliyor. Böyle çıkıntılı, bombeli demiyorum şöyle kavisli cam. Bombeli dersem ceza olur diye demiyorum der miyim. Ondan sonra bu arkadaşlar İtalya’dan almamışlar Bu camı Türkiye’de yaptırmışlar. Aferin, maşallah iyi yapmışlar. Türkiye’de yaptırmışlar. Dört camı yerine takmışlar, gayet güzel. Yerine takılı olarak gördüm ben, başarılımış, sonucu gördüm ben.

Kaçta bir tahmin edin. 260 milyona dördü birden. 260ı 4’e bölersen 60-65 milyon. 800 küsür milyona İtalya teklif ediyor, bir tanesine bizim kardeşlerimiz 65 milyona Türkiye’de

yaptırıyorlar. Hem dışarıya para gitmiyor, hem Türkiye'deki bir kardeşimiz ekmek yiyor, o da kazanıyor. Bunlarda çok çeşitli ibretler var. Bu hikmetlerden ibretlerden bir tanesi nedir. İktisat eden fakirlik çekmiyor işte. İsraf etmedi, "Zenginim. Param var. Dokuz katlı bir bina yaptım, camına da bu kadar gitsin ne yapalım." demedi iktisat yaptı. Tutumluluk yaptı 2,5 milyarın onda bir fiyatına 260 milyona bitirdi.

Bu adam fakirlik çeker mi, çekmez. Neden? Peygamber Efendimiz iktisat eden, tutumlu olan fakirlik çekmez diyor. Bu bir. İkincisi, aziz ve muhterem kardeşlerim koca bir cemaatsiniz, muhabbetli bir cemaat, birbirimizin kardeşiyiz, ihvanıyız.

Avrupa bizi böyle sömürüyor. Amerika bizi böyle sömürüyor. Almayın şunların mallarını. Türkiye'de yapın, yapılmıyordur, sabredin. Anamızdan illa onlar şart diye ihtiyaç içinde mi doğduk. Her şeyimiz var şükür, her şeyi yapabiliyoruz ama biraz eksikliği şöyle oluyor biraz böyle oluyor falan. Almayın! Mecbur muyuz elin adamına bu kadar parayı kaptırmaya. Yolunmuş kaz gibi birisi seni yakalasa

sokakta; sakallarını, saçlarını çekiştirse çekiştirse kaşların kalmasa, kirpiklerin kalmasa, sakalın kalmasa, saçın kalmasa hoşuna gider mi böyle yolunmak?

Tüyleri yolunmuş tavuk nasıl oluyor. Böyle yoluyorlar bizi. Tüm İslâm âlemini böyle sömürüyorlar. Buradaki gibi değil mi Nerede 260 milyon Nerede 2,5 milyar. Onun gibi buradaki gibi.

Buna da dikkat edelim bir de zzimli olalım. “O yapabiliyorsa ben de yapabilirim.” diyelim. Ve çalışalım, bir şey başarmaya çalışalım. Bir şey başarıp da “Bak bunu da ben *el-hamdülillah* Allah’ın lütfuyla yaptım.” diye ortaya koymaya çalışalım.

Allah hepinizden razı olsun, her türlü hayırlara cümlemizi nâil eylesin. Cumanız mübarek olsun, ömrünüz mutlu olsun, uzun olsun, sıhhatli afiyetli olsun. Allahu Teâlâ hazretleri sizi hem dünyada aziz ve bahtiyar eylesin. Hem âhirette aziz ve bahtiyar eylesin.

Esselamu aleyküm ve rahmetullahi ve berekatühü El Fatiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

21 Cemâziye'l-Evvel 1417 /
03.10.1996
Ankara

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

